C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.1r/h-34/24

Î N C H E I E R E
În numele Legii

26 noiembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

examinând cererea avocatului Roman Doroftei în interesele condamnatului Crețu Andrei, privind deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în privința lui Crețu Andrei, condamanat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 186 alin. (1), 186 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Pentru a se expune pe marginea cererii declarate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La 05.04.2024, în Judecătoria Orhei, sediul Central a parvenit cererea avocatului Roman Doroftei ce acţionează în interesele condamnatului Creţu Andrei, prin care solicită deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în privința lui Crețu Andrei, înaintată în temeiul art. 458-460 din Codul de procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 08.04.2024, competența la examinarea cererii de revizuire înaintată de avocatul Roman Doroftei în interesele lui Crețu Andrei a fost declinată în favoarea Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16.08.2024, competența la examinarea cererii de revizuire înaintată de avocatul Roman Doroftei în interesele lui Crețu Andrei a fost declinată în favoarea Curții de Apel Bălți.

La data de 16.09.2024, cererea înaintată de avocatul Roman Doroftei în interesele lui Crețu Andrei cu privire la revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29.11.2023 de condamnare a lui Crețu Andrei conform art. 186 alin. (1), 186 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod Penal a fost înregistrată la Curtea de Apel Bălți, examinarea admisibilității acestei cereri fiind fixată pentru 26.11.2024.

Potrivit cererii de revizuire, avocatul Roman Doroftei în susținerea acesteia a invocat următoarele argumente:

- normele cu caracter procesual din Legea cu privire la amnistie, sunt aplicabile doar în măsura în care nu contravin Codului de procedură penală. Astfel, consecutivitatea prescripţiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) - (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) şi (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) şi (5), 384 alin. (1), (3) şi (4), 389 alin. (1) şi (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) şi 5), 395 alin. (1) pct. 2) şi 3) Cod de procedură penală, atestă clar şi concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanţa de fond, şi doar la faza şedinţei preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) CPP);

- ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obişnuit (art. 332 alin. (5) CPP), instanţele de fondși de apel (art. 413 al. (1), art. 415 al. (1) pct. 2), 419 CPP), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului şi aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinţei sau deciziei de condamnare, când vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată, iar în dispozitiv – cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei şi cu liberarea de executarea ei (art. 384,389 alin. (1) şi (4) pct 2) 394, 395CPP);

- în acelaşi timp, art. 391 Cod de procedură penală (Sentinţa de încetare a procesului penal), nu prevede că, după ce procedura continuă în mod obişnuit şi instanţa hotărăşte asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentinţă de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, şi a prescripţiei. Ori, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situaţii similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluţionate, după faza şedinţei preliminare (art. 332 al. (5), 384 CPP), doar în cadrul adoptării unei sentinţe sau deciziei (instanţei de apel) de condamnare, în virtutea esenţei sale procedurale şi a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condiţiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) şi (2) şi 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) şi 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentinţe de încetare;

- mai mult, prevederile de drept enunţate nu sunt declarate neconstituţionale şi nici nu contravin reglementărilor internaţionale, pentru a fi exceptate şi omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 al. (1), art. 7 al. (1)- (8) CPP);

- potrivit opiniei Curţii Europene a Drepturilor Omului, expuse în hotărîrea pronunţată în cauza Nikitin vs Rusia, redeschiderea procedurii în baza unor fapte noi nu constituie o încălcare a drepturilor fundamentale prevăzute de art. 4 Protocolul 7 al Convenţiei. în asemenea cazuri cînd hotărîrea irevocabilă respectivă a dus la unele consecinţe negative serioase, care nu pot fi rectificate decît prin reexaminarea sau redeschiderea cauzei, iar violarea constatată este cauzată de erori sau deficienţe de o asemenea gravitate îneît apare un dubiu serios în privinţa procedurilor contestate, excluderea posibilităţii de revizuire a hotărîrii, pentru

motive formale, poate să ducă la încălcarea principiului echităţii şi legalităţii hotărîrii judecătoreşti, fiind lezată şi încrederea publicului în autoritatea judecătorească;

- pe cale de consecinţă, conchide că soluţia adoptată la caz, este una contradictorie şi combătută prin faptele descrise mai sus, iar pentru elucidarea acestor circumstanţe, este necesară deschiderea procedurii de revizuire.

A solicitat avocatul admiterea cererii, deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale pornite în baza art. 287 alin. (2) CP în privinţa condamnatului - Creţu Andrei, cu încetarea procesului penal în privinţa condamnatului Creţu Andrei din motiv că există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală - în temeiul Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova din 24 decembrie 2021.

Verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii, Colegiul penal consideră că aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile judecătoreşti irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât şi cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menţionate la art. 460.*

Potrivit art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, *pot cere revizuirea: 1) oricare parte din proces, în limitele calităţii sale procesuale; 2) rudele apropiate, soţul sau soţia condamnatului, chiar şi după decesul acestuia; 3) Agentul guvernamental, în cazurile prevăzute la art.458 alin.(3) pct.5) şi 6).*

Prin prisma art. 460 alin. (2)-(4) Cod de procedură penală, *se constată că cererea de revizuire este formulată în scris şi trebuie să conţină temeiul de revizuire pe care se întemeiază, iar la cerere se anexează probele ce confirmă temeinicia ei. Cererea de revizuire se depune în instanţa menţionată la alin. (4). Cererile de revizuire menţionate la art. 458 alin. (3) pct.1)–4) sunt de competenţa instanţei de judecată ultima care s-a pronunţat asupra fondului cauzei. Cererile de revizuire depuse în temeiul art.458 alin. (3) pct. 5) şi 6) sunt de competenţa Curţii Supreme de Justiţie.*

În acest context, Colegiu consideră relevant de a menționa prevederile art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *revizuirea poate fi cerută în cazurile în care:*

1) s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluţiei din hotărârea atacată;

2) s-au stabilit circumstanţe noi sau recent descoperite de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărârii şi care, independent sau împreună cu

circumstanţele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârşit o infracţiune mai puţin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat ori ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată;

3) două sau mai multe hotărâri judecătoreşti irevocabile nu se pot concilia;

4) Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă;

5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existenţa unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluţiei din hotărârea atacată;

6) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, sau Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declaraţie, o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale, care poate fi remediată, total sau parţial, prin casarea hotărârii atacate.

Articolul 461 Cod de procedură penală, reglementează procedura de examinare a cererii de revizuire care stipulează că *prevederile art.431–434 se aplică în mod corespunzător examinării cererii de revizuire. În cazul organizării unei şedinţe publice, dezbaterile sunt limitate la întrunirea condiţiilor pentru admiterea cererii de revizuire. Neprezentarea părţilor nu împiedică examinarea cererii de revizuire.*

Astfel, potrivit art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanţa de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanţei de apel, fără citarea părţilor, în baza materialelor din dosar.*

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *un complet din 3 judecători, prin încheiere, **declară inadmisibil recursul dacă**:*

1) recursul nu este depus de persoana menţionată la art. 421;

2) recursul este tardiv;

3) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.427;

4) recursul este vădit neîntemeiat;

5) problema juridică invocată în recurs nu este de o importantă fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenţei.

Din materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 mai 2023, Creţu Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunilor prevăzute de art.186 alin.(1), art.186 alin.(1) şi art.287 alin.(2) lit. b) din Codul penal şi cu aplicarea prevederilor art.364/1 din Codul de procedură penală, s-a stabilit acestuia pedeapsa, după cum urmează: - în baza art. 186 alin. (1) din Codul penal (episodul cu partea vătămată SRL Glamis) - pedeapsă sub formă de 1 (un) an închisoare, care, potrivit art.72 alin. (3) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis; - în baza art. 186

alin. (1) din Codul penal (episodul cu partea vătămată ÎM Moldcell) - pedeapsă sub formă de 1 (un) an închisoare, care, potrivit art.72 alin. (3) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis; - în baza art. 287 alin.(2) lit. b) din Codul penal - pedeapsă sub formă de 2 (doi) ani şi 6 (şase) luni închisoare, care, potrivit art.72 alin. (3) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit prevederilor art.84 alin.(1) din Codul penal, prin cumul parţial al pedepselor, s-a stabilit inculpatului Creţu Andrei *****, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani şi 6 (şase) luni care, potrivit art.72 alin. (3) din Codul penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 29.11.2023, recursul declarat de avocatul Roman Doroftei în interesele inculpatului Creţu Andrei ***** împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 mai 2023, s-a admis şi s-a casat parţial sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 mai 2023, rejudecată cauza cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează: *Creţu Andrei *****, recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod Penal al RM (episodul cu partea vătămată SRL „Glamis" din 02.09.2020) se liberează de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1), lit. a) Cod Penal al RM. Creţu Andrei *****, recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod Penal al RM (episodul cu partea vătămată IM „Moldcell" din 02.09.2020) se liberează de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1), lit. a) Cod Penal al RM. Lui Creţu Andrei *****, recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM, i se aplică pedeapsă cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani 6 (şase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare a pedepsei de calculat din data pronunţării prezentei decizii, cu includerea termenului de executare a pedepsei din 30.05.2023 - până în prezent. În rest, dispoziţiile sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul Central din 30 mai 2023, se menţin*.

Colegiul penal, analizând faptul că la data de 01 septembrie 2023 au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023, prin ce a fost modificată instituția revizuirii procesului penal regăsite în cadrul Cap.V secțiunea a 2-a, găsește necesar de a menționa competența acestuia de a examina prezenta speță - revizuirea cauzei penale de condamnare a lui Crețu Andrei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 186 alin. (1), 186 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă cererea nefiind motivată în mod plauzibil în sensul solicitărilor trasate prin prisma art. 458 alin. (3) pct.2) Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul notează că pentru a redeschide procesul, trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală, precum și să fie prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea probelor concludente.

Tot aici, Colegiul ține să menționeze că circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, precum și faptul că circumstanțele noi apărute să se refere la examinarea cauzei a cărui revizuire se solicită.

În această ordine de idei, instanţa de recurs subliniază că revizuirea reprezintă calea de atac extraordinară prin care hotărârile judecătorești ce nu reflectă adevărul sunt scoase de sub autoritatea lucrului judecat, fiind viciate pe fond, datorită necunoașterii în întregime a situației de fapt, a folosirii probelor false sau a coruperii subiecților oficiali care au desfășurat procesul, fie de existența a două sau mai multe hotărâri judecătorești inconciliabile.

Finalitatea revizuirii constă în înlăturarea erorii juridice, iar funcţia procesuală a instanţei se concentrează în înlesnirea descoperirii adunării şi deducerii în faţa justiţiei a unui material probator cu totul inedit sau cel puţin necunoscut instanţei, care să permită cunoaşterea erorii juridice şi lichidarea ei.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte sau evenimente prevăzute de lege ca temeiuri care sunt esențiale pentru examinarea cauzei penale și de natură să influențeze soluția adoptată.

Mai mult, se remarcă că acest temei trebuie să vizeze situația de fapt care a fost obiectul examinării în instanță, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

În speța dedusă judecății, Colegiul penal relevă că prin cererea depusă de avocatul Roman Doroftei în interesele condamnatului Crețu Andrei au fost invocate o serie de argumente care însă nu au tangență imperioasă ce ar da posibilitate instanței de recurs de a constata *circumstanţe noi sau recent descoperite de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărârii,* or, argumentele invocate sunt absolut nefondate, la care, inclusiv, segmentul aprecierii probatoriului pe caz în dovedirea faptelor incriminate a fost cercetat în mod amănunțit și efectiv, cauza penală în cadrul etapelor de examinare a speței a avut loc fără careva abateri de la normele de procedură și corect apreciate probele sub toate aspectele, iar în final, decizia privind condamnarea celui din urmă în baza art. art. 186 alin. (1), 186 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, este una inevitabilă.

Subsecvent, Colegiul penal ține a trece în revistă faptul că, principiul securității raporturilor juridice cere „*inter alia*” ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu vs Romania , Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999).

Potrivit dispozițiilor art. 4§2 din Protocolul 7 CEDO, revizuirea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sânt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În speță, Colegiul penal constată că hotărârile supuse procedurii de revizuire nu sunt afectate de nici un viciu fundamental, fiind conforme prevederilor legale și aceste hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile capătă *putere de lucru judecat*, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia, deoarece, în esență, motivele invocate de către deponentul cererii de revizuire se referă doar la aplicarea în privința condamnatului Crețu Andrei a prevederilor Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței R. Moldova, astfel că la caz nu a fost invocat nici unul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală care ar permite redeschiderea procesului penal, astfel, existența unei alte păreri subiective a avocatului Roman Doroftei în interesele lui Crețu Andrei asupra acestei probleme nu poate servi temei pentru inițierea procedurii de revizuire.

Acest principiu o indică în mod prioritar și practica constată a CEDO, unde se insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive şi executorii doar în scopul reluării procesului de judecată şi al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept şi omisiunile justiției şi nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat şi nici existența a două păreri asupra aceleiaşi probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale şi obligatorii (*cazul Bujniţa vs Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007*).

Pe această cale, Colegiul penal consideră că cererea de revizuire formulată de avocatul Roman Doroftei în interesele condamnatului Crețu Andrei conține caracteristicile „*unei acțiuni camuflate*”, fără a oferi în acest sens o argumentare plauzibilă ce trebuie să conțină *sine qua non* temeiul de revizuire pe care se întemeiază, iar la cerere nefiind anexate probele ce ar confirma temeinicia ei, astfel, în lipsa acestor date obiective/necesare, cererea de revizuire înaintată de

avocat nu se încadrează în temeiurile de revizuire prevăzute la art. 458 alin. (3) pct.2) Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că cererea avocatului Roman Doroftei în interesele condamnatului Crețu Andrei în cadrul cauzei penale de condamnare a celui din urmă este depusă în lipsa temeiurilor prevăzute de legislația în vigoare care ar permite deschiderea procedurii de revizuire, din care motiv urmează a fi declarată inadmisibilă.

În conformitate cu art.458-461 și art. 432 alin. (2) și (4) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D I S P U N E :

Cererea avocatului Roman Doroftei în interesele condamnatului Crețu Andrei privind deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în privința lui **Crețu Andrei**, condamant pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 186 alin. (1), 186 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - se declară inadmisibilă.

Încheierea este definitivă.

Președintele completului, judecătorul: Ion Talpa

Judecătorii: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov